BOSNIĆ

MAGIJSKE VJEŠTINE

Knjiga proricanja

ELEKTRONSKA BIBLIOTEKA

Ahmed Bosnić

KNJIGA PRORICANJA

Tehnike gatanja od najstarijih vremena

ELEKTRONSKA BIBLIOTEKA

Povijest proricanja

Vjestina puna tajni

Prisutna u svim kulturama, povijesnim razdobljima i dijelovima svijeta, umijeca proricanja buducnosti stara su kao i samo covjecanstvo, tvrde D. i J. Parker, autori ovog teksta.

Pecinske slikarije iz Francuske daju naslutiti da su se prije 15000 godina prorocke moci samana koristile za dobrobit zajednice. Danas ogromna popularnost astrologije i drugih vidova proricanja, otkriva zaokupljenost individualnom sudbinom, koja je karakteristicna za savremeno zapadno drustvo.

Covjekovi najraniji pokusaji da predskaze buducnost sezu u doba prahistorije i moze se tek nagadati koji su se nacini koristili. Vjerovatno su bili slicni onima koje koriste odredena primitivna plemena za koja jos uvijek znamo. Ovdje spadaju vidovitost (drugi vid) i poruke u snovima (oniromantija), bacanje zdrijeba (sortilogija), znakovi na zemlji (geometrija), gledanje u vatru (piromantija) i koristenje raznih vrsta predznaka i prorocanstva.

Razna pomagala

Iako su mnogi narodi smatrali da odrasli mogu primiti moc predskazivanja buducnosti, drugi su medu djecom prepoznavali poneko izuzetno dijete koje ima posebne moci sto se mogu razvijati i oplemenjivati sve dok ne postane profesionalni gatalac. Za djecu se smatralo da imaju vecu moc predskazivanja, ukjljucujuci i intuitivno “sesto culo”.

Gatalac bi obicno izabrao sredstvo koje bi mu pomoglo da prorekne neki dogadaj - u Papui Novoj Gvineji i Zambiji rezbarena figura sluzila bi kao medij izmedu gatatelja i poruke. Na Tahitiju tikvica puna vode koristila bi se na isti nacin kao i kristalna kugla. Drugdje bi se koristilo kakvo njihalo (visak) ili obicna grana drveta.

Ta pomagala bila su - a i danas su - sredstvo za usredotocenje misli ili instikta gatatelja; ona sama po sebi nemaju nikakve veze s prorocanstvom - sluze tek za sugestiju. Ali, kako su se civilizacije razvijale i postajala sve slozenije, stvorene su sistemske metode proricanja. Vec prije 1000. g. pr.n.e. u Babilonu su, na primjer, svecenici i carobnjaci povezali svoja saznanja iz astronomije i matematike da bi stvorili

© www.bosnic.com

astroloske tabele koje su utjecale na Grke, kada su oni poceli razvijati svoje astroloske sisteme; a oni su, vjeruje se, kasnije djelovali na Arape i Hinduse.

Potpuno neovisno od toga, svecenici Maja (Maye) i drugih srednjoamerickih kultura su izradili slozene matematicke obrasce i tabele. Ti sistemi su empirijski (iskustveni) utoliko sto se metode proricanja buducih zbivanja temelje na preciznim promatranjima koja su vrsena kroz dugi period vremena. Ipak, tvrdnje koje su izvodili bile su sve - samo ne empirijske!

Svecenici i proroci

Za neke od najstarijih arhitektonskih konstrukcija na svijetu, kao sto je Stonhendz u Engleskoj, misli se da su u sebi sadrzavale sisteme za astronomska predvidanja. Druge prorocke metode ukljucivale su koristenje kamencica ili stapica (ksilomantija), koje je gatatelj bacao na tlo. Uzorak koji je nastao proucavao se (kao kasniji oblici listica caja), jer se vjerovalo da utjelovljuje oblik buducnosti u odgonetljivoj formi.

Cesto se smatralo da su na taj nacin gatatelji tumacili poruke bogova; i na koncu se svecenstvo razlicitih religija pocelo baviti proricanjem - putem proucavanja razlicitih vrsta ocito slucajnih uzoraka.

Svecenik ili carobnjak - ova dva naziva su dugo bili sinonimi - tvrdili su da predskazuju buducnost jednostavno sluzeci se prirucnicima koji su postavili pravila za proricanje. Ta su pravila bila tajna. Da su ih ljudi poznavali, svecenstvo bi izgubilo svoju tajnovitost; zato se tako velik broj prorockih tehnika izgubio - tajna se predobro cuvala!

Svete knjige su bogat izvor znanja o ranoj povijesti ove teme, a Mojsije (Biblija) ili Musai a. s. (Kur’an), prvi je mozda carobnjak-svecenik o kome danas imamo detaljan izvjestaj. On je, izmedu ostaloga, primao poruke o buducnosti putem objava (goruci grm), glasova iz zraka, te proricanja i utjelovljenja.

U Starom zavjetu cesto se spominju djelovanja proroka i gatatelja. Neka su bila javna, poput primjerice predskazivanja proroka Jeremije (oko 600. g. pr.n.e.) o padu Jeruzalema; a druga privatna - primjerice u “Knjizi brojeva”, muskarcima koji slute da su im zene preljubnice dana su pazljiva objasnjenja o sredstvima (ukljucujuci i jecmeno brasno i prasinu) pomocu kojih mogu vidjeti jesu li im sumnje opravdane ili nisu.

© www.bosnic.com

Svecenici Sumerana i Babilonaca opisani su kao strucnjaci za tumacenje znakova na jetri zrtvenih zivotinja, koja je sluzila kao sredstvo proricanja (hepatoskopija).

Ubistvo Cezara

Do vremena kada su se egipatska, grcka, kineska i rimska civilizacija razvile do visokog stupnja, prorocke tehnike su vec postale vrlo slozene. Grci su razradili stare babilonske tehnike, koje su se prosirile do bacanja vlati hajducke trave - postupka koji se razvio u slozene komentare Ji Dzinga (I Ching). Uz ksilomantiju, stari su Kinezi razvili i skapulomantiju - citanje iz pukotina lopatica zrtvovanih zivotinja, koje su ugrijali na vatri. Slican se postupak primjenjivao i na donjem, trbusnom dijelu oklopa kornjace, koju su smatrali svetom zivotinjom.

Predmeti iz prirode i zivotinje su se koristili u proricanju: ako je ujutro konj iz stale izasao zakoraknuvsi desnom nogom, dan ce biti sretan; ako je uvis baceni kamen pao jednom stranom prema gore, to je znacilo jednu stvar - a ako je pao drugom stranom, nesto drugo. Tijela muskarca i zena su takoder slala signale svojim vlasnicima i promatracima. U Grckoj je kihanje donosilo narocitu srecu.

Na sve te znakove se jako pazilo: nakon ubistva Julija Cezara kruzile su mnoge price - ne samo ona poznata o poruci Spurinne: “Cuvaj se martovskih ida”, nego i izvjestaj da su Cezarovi konji lili suze, da je Kalpurnije sanjala smrt svog muza te da su se vrata njihove spavace sobe naglo otvorila sama od sebe kad se ona probudila!

Bilo je, naravno, mnogo varalica - medu kojima je vjerovatno najpoznatiji Aleksandar od Abonueihusa, koji je u 2. stoljecu n. e. sarlatanstvom zgrnuo bogatstvo. Ipak, vecina gatatelja radilo je ozbiljno i posteno, pa su grcki filozofi obicno prihvatali nepobitnost astrologije, medu mnogim drugim oblicima gatanja. Platon je, primjerice, napisao da se prorocki dar ne moze dokuciti ljudskim razumom i da je slican stanju zaljubljenosti.

Legendarno prorociste

Grcki povjesnicar Herodot (480-425. pr.n.e.) biljezi predznake i prorocista - opisujuci, medu ostalima, legendarno prorociste u Delfima. Prica se da ga je sagradio Apolon posto je ubio zmaja Pitona. Svecenica ovog prorocista, poznata pod imenom Pitija, sjedila je na tronoscu iznad pukotine u stijeni iz koje su se dizale omamljujuce pare.

© www.bosnic.com

Oni koji su dolazili da se u prorocistu posavjetuju, morali su na dar donijeti neku vrstu peciva i zrtvovati kozu ili ovcu, prije nego sto bi postavili pitanje. Uslijedio je odgovor koji je bio zbrkan slijed zvukova, rezultat drogom izazvanog transa, koji su tada svecenici tumacili.

Iz malobrojnih opisa koji su ostali sacuvani do danas, cini se da su tumacenja svecenika bila namjerno dvosmislena. Krez, kralj Lidije je, na primjer, nekoga poslao u Delfe da pita da li da pode u rat protiv svog susjeda, Perzijskog carstva. Dosao je odgovor:

“Ako Krez prijede rijeku Halis, past ce mocno carstvo!”

Ohrabren Krez je krenuo u rat i - izgubio. Ali, nepobitnost delfskog prorocanstva nije dosla u pitanje - Krez je unistio svoje vlastito mocno carstvo!

Tokom najznacajnijeg grckog razdoblja (550-350. pr.n.e.), prorociste u Delfima je odigralo veoma znacajnu ulogu. No, kasnije je ovo prorociste, kao uostalom i ona u Dodoni i Olimpiji, potpalo pod moc vladara i drzava, koje su ga koristile u politicke svrhe, tako da je uskoro izgubilo znacaj i ugled.

© www.bosnic.com

Povijest proricanja

Sudbina u jetri

“Dogadaji i njihovi uzroci bozanski su poredani, a svakim narednim upravlja onaj prije njega!” Eshil, 5. st. pr.n.e.

Iako se ideja o gatanju s vremena na vrijeme zestoko napadala, za vrijeme Rimskog carstva cvrsto se vjerovalo da je moguce predskazati buducnost. Svecenici su, primjerice, proucavali utrobu zrtvovanih ovaca ili teladi - tvrdeci da su je bogovi pripremili tako da oni mogu govoriti istinu.

Ova metoda, poznata kao haruspicija, dugo je bila najuobicajnija metoda gatanja na starom Mediteranu i Bliskom istoku, a koristili su je i

Grci, i Perzijanci i Etruscani. U Italiji su etruscanski svecenici bili “haruspici” sve do konca paganstva u 4. stoljecu.

Organ koji su gatatelji narocito koristili, bila je jetra. Smatrali su je najvitalnijim organom tijela, a njena srebrnasta povrsina izgledala je - kod netom ubijene zivotinje - kao “ogledalo” u kome se nazire buducnost.

Korijeni astrologije

U Grckoj i kasnije u Rimu, astrologija je postepeno zamijenila haruspiciju i tako postala najsire prihvaceni nacin proricanja. Vjerovatno je starija od bilo koje poznate religije ili filozofskog sistema. Tragove joj nalazimo vec u razdoblju kada je covjek tek poceo urezivati znakove u stijenu, kost ili drvo. Najraniji poznati horoskop nalazi se na plocici iz vremena Seleukida u Siriji (oko 200. g. pr.n.e.), ali nadene su i prahistorijske kosti na kojima su urezani znakovi koji ukazuju na mjeseceve mijene. Proricanja su se zacijelo vrsila za vrijeme prve babilonske dinastije (18-16 st. pr.n.e.)

Poceci astrologije vezuju se za Babilon, gdje je nastao kalendar. U 8. st. pr.n.e. ondje su vec postojale knjige o astrologiji, a mnogi autori su za ovu teoriju imali razumjevanje - primjerice Hipokrat, otac medicine.

Rimsko je carstvo bilo prozeto astrologijom: vecina careva primala je u sluzbu astrologe, a Trazilo, Tiberijev pouzdanik, bio je medu najmocnijim astrolozima zbog svog velikog uticaja na hirovitog cara. On je to postigao na nacin koji ga je gotovo kostao zivota. Tiberiju su, za vrijeme progonstva na otok Rodos (Rodhos), davno prije no sto je postao car, dojadila Trazilova neprestana uvjeravanja da ce jednoga dana sve biti u redu. Dok su hodali po hridi, zaprijetio je vjecito optimistickom astrologu da ce ga baciti sa stijene ako mu ne pruzi neki konkretan dokaz o dolazecem preokretu sudbine. Trazilo je uperio prst prema jedru na horizontu tvrdeci da ono donosi dobre vijesti. Imao je srece (ili je veoma tacno proricao), jer je brod odista donio dobre vijesti - poziv Tiberiju u Rim na najvisi polozaj!

Opasna znanja

Apolonije od Tijane, najveci medu vidovnjacima, nametnuo se Vespazijanu kada mu je ispravno prorekao imperatorsku buducnost, a kasnije prorekao i tacan sat smrti njegova sina, cara Dominicija. Ovako znanje moglo je biti politicki opasno, pa su mnogi carevi zabranili da im se izrade horoskopi - sto je svjedocanstvo snage njihova vjerovanja u astrologiju. No, obicnim su ljudima astrolozi pomagali kod svakodnevnih problema - sto su cinili do kraja 17. stoljeca.

© www.bosnic.com